

خلج بود که حدود ۲ سانتی متر ضخامت داشت و قریب ۲۰ سال عمر کرده بود. اما این سنگ ها در مواجهه با عوامل طبیعی و غیرطبیعی همچون برف و باران و شستشو به ویژه شستشو با شوینده ها دچار فرسایش شده بودند و از آنجا که از ضخامت کمی هم برخوردار بودند، تعویض و جایگزینی آنها با سنگ هایی با ضخامت بیشتر و کیفیت بالاتر ضروری بود. بر همین اساس و طبق مطالعاتی که انجام شد در این صحن به سنگی نیاز بود تا ضخامت آن حداقل ۴ تا ۵ سانت باشد و علاوه بر آن با وجود آسیب های حرارتی، شرایط محیطی و تردد ماشین آلات بتواند طول عمر بیشتری داشته باشد. از سوی دیگر جدای از بحث کیفی سنگ، با توجه به از بین رفتن ایزولاسیون کف صحن و نشت رطوبت به سقف رواق دارالحجّه که زیر صحن انقلاب واقع شده، تعویض سنگ فرش های صحن انقلاب، بیش از پیش ضروری و اجتناب ناپذیر می نمود. وی یادآور می شود که بر اساس همین ضرورت، کار بر روی طرح مطالعاتی تعویض سنگفرش صحن انقلاب در سه ماهه آخر سال گذشته آغاز شد و در بازه ای چند ماهه، طرح و نقشه اجرای ۶۸۰۰ متر سنگفرش آماده شد.

به گفته غفاریان ضرورت مرمت بر روی ایوان طلا و پنجره فولاد نیز در همان زمان مشخص و به طرح مطالعاتی افزوده شد تا در نهایت با جمع بندی نهایی از خرداد ماه سال ۱۴۰۱ عملیات اجرای این پروژه بزرگ و جامع، ضمن انجام ایزولاسیون کف صحن آغاز و کار به صورت شبانه روز دنبال شود و طبق زمان بندی انجام گرفته و پس از ۹ ماه در اسفند ماه به سرانجام برسد.

جنوبی اش در دوران تیموریان بنا شد و ضلع های شمالی، شرقی و غربی آن هم در دوران صفویان احداث و تکمیل شد. صحنی که برای قرن ها محل رفت و آمد زائران مشتاق دلشکسته و نگاه های مشتاق و میلیون ها چشم گرانی است که رد حضورشان در صحن عتیق با نور امامت و ولایت گره خورده و بر انرژی این صحن افزوده است. چنین صحنی باید همیشه مثل نگینی بدر خشد و هر از گاه گرد پیری از چهره زیبای آن با لطافت تمام زوده شود. این همان کاری است که پس از چند دهه امسال صورت گرفت.

پروژه تعویض سنگ فرش ها، مرمت و بهسازی ایوان طلا و پنجره فولاد، یک به یک از آغاز سال جاری شروع شد و اینک در ماه آخر سال ۱۴۰۱ به پایان رسید تا صحن کهنه با لباسی نو به استقبال نگاه و قدوم زائرانش در آید.

اولین گام: تعویض سنگفرش زیر پای زائران

اولین عاملی که ضرورت بازسازی صحن انقلاب را به متولیان حرم گوشزد می کرد، سنگ فرش های این صحن بود که آخرین بار در اوایل دهه ۸۰ و پس از احداث رواق دارالحجّه تعویض شده بود، اما به گفته غفاریان عصادست، معاون طرح و برنامه سازمان عمران و نگهداری حرم مطهر رضوی، به دلیل عمر ۲۰ ساله و ضخامت کم، نیاز به اصلاحات و تعویض مجدد داشت.

غفاریان عصادست در تشریح دلایل مرمت و تعویض سنگ فرش های صحن عتیق می گوید: سنگ فرش های صحن انقلاب اسلامی در اوایل دهه ۸۰ و پس از احداث رواق دارالحجّه تعویض شد. جنس سنگ های قدیمی از نوع سنگ

